

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8155/2023
06.11.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца Акционарско друштво за осигурање „Generali osiguranje Srbija“ Београд, чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Војка Симић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1829/21 од 11.07.2022. године, у седници одржаној 06.11.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 1829/21 од 11.07.2022. године у усвајајућем делу тужбеног захтева и одлука о трошковима поступка и предмет **враћа** другостепеном суду на поновно суђење у том делу.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 9178/2019 од 12.10.2020. године, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да на име регреса тужиоцу исплати износ од 508.344,00 динара, са законском затезном каматом почев од 04.02.2008. године до исплате, а преко тога за износ до тражених 947.240,00 динара је одбијен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 241.972,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1829/21 од 11.07.2022. године, донетом након одржане расправе пред тим судом, укинута је наведена пресуда првостепеног суда и одлучено тако што је делимично усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име регреса исплати износ од 568.344,00 динара, са законском затезном каматом која тече почев од 04.02.2008. године до исплате; одбијен део тужбеног захтева од досуђеног износа од 568.344,00 динара до траженог износа од 947.240,00 динара, односно за износ од још 378.896,00 динара и за законску затезну камату на овај износ; обавезан тужени да тужиоцу исплати на име трошкова првостепеног поступка износ од 190.851,00 динара и одлучено да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка учињене у поступку

пред другостепеним судом, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни суд је утврдио да је ревизија туженог дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/20 и 10/23-други закон), па је испитао побијану пресуду на основу члана 408. тог закона и нашао да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је правноснажном пресудом Основног суда у Панчеву К 549/11 од 11.03.2013. године оглашен кривим што је дана 08.12.2005. године око 02.55 часова у Панчеву, као учесник у саобраћају на путевима непридржавајући се саобраћајних прописа тако угрозио јавни саобраћај да је довео у опасност живот људи, услед чега је једно лице задобило тешке телесне повреде од којих је преминуло, и то тако што је управљао теретним возилом коме је било придодато прикључно возило улицом ... из правца Баваништа према Панчеву, недозвољеном брзином од 77км/х и неприлагођеном брзином ноћним условима видљивости и заслепљености од дугих светала на заустављеном теретном возилу, при чему возило није држао на таквој удаљености од других возила у саобраћају, да с обзиром на брзину кретања возила и друге околности саобраћаја, не изазива опасности и не омета друге учеснике у саобраћају, иако је био свестан да услед овакве његове вожње може доћи до саобраћајне незгоде, олако држећи да до исте неће доћи, када је возило дошао наспрам кућног броја ... у ул. ..., где је у левој саобраћајној траци посматрано у смеру кретања теретног возила којим је управљао тужени, било заустављено теретно возило са природатим прикључним возилом, са укљученим дугим светлима, које је претходно зауставио возач оштећени ББ, ударио предњим левим делом теретног возила и левим бочним огледалом у пешака ББ који је стајао на средишњем делу коловоза, на бочном растојању од заустављеног теретног возила од око 0.5м, док је безбедни бочни размак при мимоилажењу возила износио око 0,8м, од којег удара и пада на коловоз је оштећени ББ задобио тешке телесне повреде од којих је на лицу места преминуо, чиме је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 201. став 4. КЗ РС у вези члана 195. став 1. у вези става 1. КЗ РС. Возило којим је управљао тужени тада је било осигурано код овде тужиоца полисом осигурања према којој је уговарач осигурања ВВ. Тужилац је по вансудском поравнању исплатио накнаду нематеријалне штете и накнаду материјалне штете оштећеним лицима, сродницима покојног ББ, у утврђеним износима, као сразмерно смањену накнаду, рачунајући да је оштећени са 50% допринео настанку штетног догађаја.

Другостепени суд је закључак о пропустима туженог засновао на утврђењу о чињеничном опису кривичног дела за које је тужени осуђен. Конкретно, да је тужени управљајући скупом возила кроз насељено место неприлагођеном брзином у мимоилажењу са заустављеним теретним возилом због укључених дугих светала на том камиону био дужан да предузме благовремено успоравање и да се осим тога његов пропуст огледао у небезбедном бочном растојању приликом мимоилажења возила, с обзиром да је оштећени стајао на бочном растојању од заустављеног теретног возила за око 0,5м, а безбедни бочни размак при мимоилажењу возила износио је око 0,8м. По налажењу другостепеног суда, оштећени је са 70% допринео да штета настане, а

тужени одговара са 30%. У тој сразмери тужени је обавезан да тужиоцу накнади оправдано исплаћене износе оштећеним лицима (сродницима страдалог лица). У правним разлозима донете пресуде о обавези туженог према тужиоцу, другостепени суд се позвао на члан 939. став 1. Закона о облигационим односима, сматрајући да нису од утицаја услови за осигурање од аутоодговорности, с обзиром да није осигураник управљао моторним возилом.

Основано се ревизијом туженог указује да је другостепена пресуда донета уз неправилну примену материјалног права, нејасне и непотпуне разлоге о одлучним чињеницама и уз непотпуно утврђено чињенично стање.

По оцени Врховног суда, одговорност туженог је побијаном пресудом погрешно заснована на правилима о законској суброгацији и преласку осигураникових права према одговорном лицу на осигуравача. Према одредби члана 939. став 1. Закона о облигационим односима исплатом накнаде из осигурања прелазе на осигуравача, по самом закону, до висине исплаћене накнаде сва осигураникова права према лицу које је по ма ком основу одговорно за штету. Одредбама става 4. истог члана, који другостепени суд изоставља у примени својом одлуком, прописани су изузетци и одступања од суброгације, према којима, изузетно од правила о преласку осигураникових права на осигуравача, ова права не прелазе на осигуравача ако је штету проузроковло лице у сродству у правој линији са осигураником или лице за чије поступке осигураних одговара, или које живи са њим у истом домаћинству или лице које је радник осигураника, осим ако су та лица штету проузроковала намерно. Из цитираних одредби произилази да за разлику од регреса где се ради о правима осигуравача који је исплатио накнаду трећем оштећеном лицу и који се са захтевом обраћа одговорном лицу, код суброгације осигуравач ступа у право осигураника према трећем одговорном лицу. У овом случају ради се о регресном захтеву осигуравача према одговорном лицу, па је у виду требало имати услове осигурања од аутоодговорности, с обзиром на истицане чињенице да је возило којим је штета проузрокована било осигурано од аутоодговорности од стране уговарача осигурања код ког је тужени био на раду и вршио превоз у коме је дошло до настанка штетног догађаја.

Према члану 87. став 2. Закона о осигурању имовине и лица организација за осигурање која је накнадила штету оштећеном лицу ступа у његово право према лицу одговорном за штету за износ исплаћене накнаде, камату и трошкове, ако није наступила њена обавеза према условима уговора о осигурању од аутоодговорности. Другостепена одлука не садржи разлоге из којих према условима осигурања није наступила обавеза организације за осигурање, а од којих зависи оцена о постојању основа за обавезивање туженог на исплату траженог потраживања.

С обзиром да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено, другостепена пресуда је у побијаном делу морала бити укинута и предмет враћен том суду на поновно суђење.

Из изнетих разлога, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић